

Vergaderjaar 2016–2017

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 2236

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 november 2016

Overeenkomstig de bestaande afspraken ontvangt u hierbij de acht fiches, die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (BNC).

Fiche: Mededeling en verordening Connectiviteit voor een competitieve digitale eengemaakte markt (Kamerstuk 22 112, nr. 2234);

Fiche: Herziening regelgevend kader voor elektronische communicatie (Kamerstuk 22 112, nr. 2235);

Fiche: Mededeling inzake auteursrecht in de digitale eengemaakte markt;

Fiche: Richtlijn auteursrechten in de digitale eengemaakte markt (Kamerstuk 22 112, nr. 2237);

Fiche: Verordening online diensten omroeporganisatie (Kamerstuk 22 112, nr. 2238);

Fiche: Richtlijn en verordening Leesgehandicaptenverdrag (Verdrag van Marrakesh) (Kamerstuk 22 112, nr. 2239);

Fiche: Dual-Useverordening (Kamerstuk 22 112, nr. 2240);

Fiche: Voorstel Interinstitutioneel Akkoord voor een verplicht Transparantieregister (Kamerstuk 22 112, nr. 2241);

De Minister van Buitenlandse Zaken,
A.G. Koenders

Fiche: Mededeling inzake auteursrecht in de digitale eengemaakte markt

1. Algemene gegevens

- a) *Titel voorstel*
Mededeling over het bevorderen van een eerlijke, efficiënte en competitieve Europese op het auteursrecht gebaseerde economie in de digitale eengemaakte markt
- b) *Datum ontvangst Commissiedocument*
14 september 2016
- c) *Nr. Commissiedocument*
COM (2016) 592
- d) *EUR-Lex*
<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016DC0592&qid=1475490330928&from=EN>
- e) *Nr. impact assessment Commissie en Opinie Impact-assessment Board*
SWD(2015) 100
- f) *Behandelingstraject Raad*
Raad voor Concurrentievermogen
- g) *Eerstverantwoordelijk ministerie*
Ministerie van Veiligheid en Justitie in nauwe samenwerking met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

2. Essentie voorstel

De mededeling maakt deel uit van een hervormingspakket, dat weer onderdeel is van de strategie voor een digitale interne markt van de Europese Commissie. Met dit pakket worden drie doelstellingen beoogd. Ten eerste moet het pakket een bredere online-toegang mogelijk maken tot auteursrechtelijk beschermde producten in de Europese Unie, in het bijzonder voor radio- en televisieprogramma's, Europese audiovisuele werken en cultureel erfgoed. Daarnaast is het doel om digitaal gebruik te ondersteunen van beschermde inhoud voor doeleinden in het kader van onderwijs, wetenschap, onderzoek en cultureel erfgoed. Ten slotte zet het pakket in op het bereiken van een goed functionerende markt voor auteursrecht, waar rechthebbenden op basis van gelijkwaardigheid kunnen onderhandelen over licentievoorwaarden en prijzen met distributeurs van hun auteursrechtelijk beschermde producten (in het bijzonder met betrekking tot nieuwe vormen van verspreiding van deze producten).

Gelijktijdig met de mededeling heeft de Europese Commissie («Commissie») vier andere voorstellen gepresenteerd:

- een voorstel voor een richtlijn dat is gericht op hervorming van het auteursrecht in de digitale eengemaakte markt (COM (2016) 592);
- een voorstel voor een Verordening, dat specifiek is gericht op de uitoefening van het auteursrecht en de naburige rechten met betrekking tot bepaalde online (her-)uitzendingen van omroeporganisaties (COM (2016) 594);
- een voorstel voor een Verordening (COM (2016) 595) en een Richtlijn (COM (2016) 596) om het Verdrag van Marrakesh van de World Intellectual Property Organization te implementeren in de nationale wetgeving van de lidstaten van de Europese Unie. Dit verdrag moet de toegang verbeteren tot beschermd materiaal voor personen die blind zijn, visueel gehandicapt of een andere leeshandicap hebben.

Deze vier voorstellen zullen in drie aparte BNC-fiches nader worden besproken.

De mededeling beschrijft een aantal wettelijke maatregelen aangaande het auteursrecht en een aantal niet-wettelijke beleidsvoorstellen om de bovenstaande doelstellingen van het hervormingspakket te bereiken. Dit BNC-fiche gaat uitsluitend in op de niet-wettelijke beleidsvoorstellen in de mededeling. De wettelijke maatregelen zijn nader uitgewerkt in de hiervoor genoemde «vier voorstellen».

De beleidsvoorstellen in de mededeling zien onder meer op:

- De exploitatie van audiovisuele werken in verschillende landen in de EU door:
 - het stimuleren van de ontwikkeling van «licentieverleningshubs», d.w.z. onlinetools, waardoor Europese werken ook digitaal kunnen worden gedistribueerd in landen waar ze niet in de bioscoop zijn uitgebracht of waar geen nationale distributeur is;
 - de samenstelling van catalogi met werken van verschillende audiovisuele producenten die kant-en-klaar aan video on demand diensten kunnen worden aangeboden;
 - het interoperabel maken van twee bestaande standaardidentificatiecodes voor audiovisueel product, waardoor een universeel identificatiesysteem kan worden gebruikt door de sector binnen de hele Europese Unie.
- Het vergroten van de zichtbaarheid van Europese werken en het wegnemen van taalbarrières die verhinderen dat gebruikers toegang hebben tot Europese werken door:
 - het toegankelijk maken en het stimuleren van hergebruik van bestaande ondertiteling en nasynchronisatie;
 - het ontwikkelen van een zoekmachine die op Europees niveau kan werken voor online legaal aanbod van films, evenals een toolkit voor de ontwikkeling van nationale zoekmachines;
 - het bevorderen van het gebruik van gegevens en geautomatiseerde instrumenten voor aanbevolen inhoud (zogenoemde content recommendation) die inspeelt op de bredere interesse en smaak van de gebruiker;
 - het onderzoeken van mogelijkheden tot ontwikkeling van gezamenlijke strategieën voor het bevorderen van Europese coproducties door het voeren van gesprekken met de vereniging van directeuren van de Europese filmagentschappen en de filmindustrie.
- i. Het onderzoeken van alternatieve financierings-, productie- en distributiemodellen die zich van meet af aan richten op de Europese digitale eengemaakte markt evenals de wereldmarkt. Daarbij zal de Commissie bijzondere aandacht besteden aan de Europese animatiesector.

3. Nederlandse positie ten aanzien van de mededeling

a) Essentie Nederlands beleid op dit terrein

Het versterken van de digitale interne markt is voor Nederland een prioriteit. Het Nederlandse beleid met betrekking tot Europese audiovisuele werken is gericht op het stimuleren van productie, distributie en marketing van nationale en niet-nationale werken op elkaars grondgebied. Het kabinet werkt hieraan door het sluiten van coproductieverdragen, bijvoorbeeld onlangs met Duitsland en Wallonië. Het Nederlandse Filmfonds speelt een belangrijke rol in de productie, distributie en marketing van Nederlandse films en internationale coproducties binnen en buiten Europa.

b) Beoordeling + inzet ten aanzien van dit voorstel

Het kabinet kan zich goed vinden in de intentie van de beleidsvoorstellen van de mededeling. Deze sluiten goed aan bij het Nederlandse beleid op dit terrein en zullen ten goede komen aan de toegankelijkheid van een gemengd Europees media-aanbod. Een nader oordeel kan echter pas worden gevormd op basis van een nadere uitwerking door de Commissie van de verschillende initiatieven. Een eventuele consultatie van betrokken partijen zal plaats vinden op basis van de concrete voorstellen van de Europese Commissie.

c) Eerste inschatting van krachtenveld

De eerste inschatting is dat de lidstaten de voorgestelde maatregelen positief zullen ontvangen.

4. Grondhouding ten aanzien van bevoegdheid, subsidiariteit, proportionaliteit, financiële gevolgen en gevolgen op het gebied van regeldruk en administratieve lasten

a. Bevoegdheid

De interne markt is een gedeelde bevoegdheid van de Unie en de lidstaten (art. 4, lid 2, sub a VWEU). De Unie is bevoegd om maatregelen vast te stellen op het gebied van de interne markt en de werking ervan te verzekeren (artikel 26 VWEU).

De bevoegdheidsgrondslag voor eventuele regelgeving op het gebied van de interne markt betreft artikel 114 VWEU. Artikel 114 VWEU ziet op de harmonisatie van nationale wetgeving die de instelling en de goede werking van de interne markt betreffen.

b. Subsidiariteit

De eerste beoordeling van de subsidiariteit over de mededeling leidt tot een positieve grondhouding. Het heeft meerwaarde om de maatregelen op EU-niveau in te zetten en de beleidsvoorstellen in de mededeling sluiten goed aan bij het Nederlandse beleid op dit terrein en zullen ten goede komen aan de toegankelijkheid van een gemengd Europees media-aanbod. De verschillende aangekondigde maatregelen zullen elk nog op hun eigen merites worden beoordeeld zodra deze door de Commissie worden gepresenteerd.

c. Proportionaliteit

De eerste beoordeling van de proportionaliteit over de mededeling leidt tot een positieve grondhouding. De verschillende aangekondigde maatregelen zullen elk nog op hun eigen merites worden beoordeeld zodra deze door de Commissie worden gepresenteerd.

d. Financiële gevolgen

Voor alle aangekondigde beleidsvoorstellen in de mededeling geldt dat (eventuele) budgettaire gevolgen worden ingepast op de begroting van de beleidsverantwoordelijke departementen, conform de regels van de budgetdiscipline. Nederland is van mening dat de eventuele EU-middelen gevonden dienen te worden binnen de in de Raad afgesproken financiële kaders van de EU-begroting 2014–2020 en dat deze moeten passen bij een prudente ontwikkeling van de EU-jaarbegroting.

e. Gevolgen voor regeldruk en administratieve lasten

n.v.t.